

ALBRECHT DÜRER

ŽIVOT PANNY MARIE

**ŽIVOT
PANNY MARIE**

Albrecht Dürer

VOLVOX GLOBATOR

Albrecht Dürer: Život Panny Marie
Doprovodný text © Michaela Hájková, 1996
Latinský text Benedictus Chelidonium
Překlad latinského textu © Magdaléna Moravová, 1996
© VOLVOX GLOBATOR, 1996
ISBN 978-80-7511-251-4 (pdf)

ŽIVOT PANNY MARIE

STRUČNÉ VYPRÁVĚNÍ O ŽIVOTĚ PANNY MARIE V OBRAZECH MALÍŘE A. DÜRERA USPOŘÁDANÉ S PŘIPOJENÝMI VERŠI CHALDONIOVÝMI

Kdokoli kdo snášíš zachvácen osudu vírem
rány, které ti přináší osud zlý.
Nebo nad vinami duše se rmoutíš a z ohňů věčných
podsvětních v úzkosti jímá tě strach.
Kdokoli, kdo ke konci života už už se blížíš,
nejist si vlídným přijetím odcházíš na onen svět,
sem pojď, pomoc hledej a já bez prodlení prosit za tebe budu
toho, koho jsem v náručí měla a jež mléko mé pil.
Tento pán celého světa, ten hvězdy mi podřídil i bohy,
věz, člověče, ten mými prosbami pohnut je.

EPITOME IN DIVAE PARTHENICES MARI
AE HISTORIAM AB ALBERTO DŮRERO
NORICO PER FIGŮRAS DIGES
TAM CVM ŮERSIBVS ANNE
XIS CHELIDONIŮ

Quisquis fortunæ correptus turbine, perfers
Quam tibi iacturam fata sinistra ferunt.
Aut animum delicta gemis Phlegethontis & ignes
Anxius æternos corde tremente paues.
Quisquis & vrgeris iam iam decedere vita
Alterius migrans, nescius hospitij.
Huc ades: auxilium pete: continuoq; rogabo
Pro te: quem paui lactem: licq; sinu.
Ille deus rerum mihi subdidit astra: deosq;
Flectatur ille meis O homo supplicijs.

V několika málo básních vyprávět budu o zrození Marie,
svatě panny, životě jejím a sudbě zlé.
Phoibova matka božská, i nymf a obrovského nebe,
svému pěvci, ať tobě k radosti zpívá, ty sama dej.

KNĚZ JÁCHYMA, JAKOŽTO NEPLODNÉHO OD OLTÁŘE PÁNĚ ODEHNAL

Oplakávali kdysi Jáchym a žena jeho Anna
neplodné noci manželství a bez dětí svých.
Pokolení, jež pochází z královského rodu,
báli se smutní oba, že skončí se v nich.
V modlitbách neúnavní obracejí se k nebi a prosí,
aby pravý Bůh jim potomka dal.
Ten podle zákona Mojžíšova bude žít a jako dědic
majetku se ujme, v něm bude pokračovat rod.
K oltáři Jeruzalémskému tedy přijdou, do pyšného chrámu
a touží dary podpořit modlitby ty.
Avšak kněz rozlícený hned z oltáře ty dary shodil,
ty, Jáchyme, velmi hrubě se obořil naň,
neplodný starče, jak drže se odvažuješ před muže plodné,
před tvář Boha přijít mezi shromážděný lid?
Jdi, doma se skryj, muži zbytečný. Hnusí si nebe
manželství vychladlé a bez plodů svých.
Tak kněz i pošetilý lid i jeho nejbližší sousedé stejně
i průvodci na cestách urazili ho.
Oni zvedli se a od opuštěného oltáře pryč šli,
smutní však bědovali nad osudem zlým.

ANDĚL SE ZJEVIL JÁCHYMOVI POBÝVAJÍCÍMU NA VENKOVĚ A VYBÍDL HO, ABY BĚŽEL KE ZLATÉ BRÁNĚ VSTRÍC MANŽELCE

Odtud pak ona truchlíc se vrátila do svého domu sama,
a velmi si ošklivila sňatek nenaplněný již,
neboť Jáchym, vysmíván občany opustil město,
on mezi pastýři svými raději chtěl žít,
aby pověstnou osobou mezi velmoži chrámu se nestal
ani přirozenost jeho nebyla mu zločinem.
Byl totiž onen muž bohatý a zámožný poli i stády,
mimo město však o život veřejný přestal dbát.
Na vsi bydlel a sám bloudě prožíval bez slávy život.
Tak zatímco žena truchlila, na venkově on žil.
Avšak shlédli Bůh z výšin nebe na nedůstojný osud starce
a upřímné prosby Anny vyslyšel Pán.
Na hvězdných křídlech ze své družiny služebníka zářícího poslal,
ten muži přinášel takovouto zvěst:
Tvých slz a vyhnanství ti oznamuji konec,
zvedni se, na rozkaz boží, do svého domu se vrať!
Potěšit běž Annu, družku svou a budoucí matku
děvčátka, jež svatou rodičkou Kristovou jest.
Dcerku narozenou Marií nazvěte podle hvězdy mořské,
vždyť za hvězdu pokládat ji bude celý svět.
Přinesl anděl tentýž vzkaz již dříve Anně i rozkaz,
aby muže přijala vracejícího se zpět.
K jeruzalémské bráně, aby se vydala, řečené Zlatá,
kde manžela svého opět spatří tvář.

ANNA OBEJME JÁCHYMA POD ZLATOU BRANOU A POČNE MARIÍ

Přišli ke vchodu zmíněné brány, již se Zlatá říká,
aby oba splnění svého přání došli tak.
Poté se Anna blažená do náruče muže svého vrhla,
ze slávy budoucí dcerušky radují se oba.
Ona bude královnou na zemi i na nebi mocnou,
z nebe poslaný zvěstoval jim hlas.
Ta dcerka bude toho matkou, od jehož doby
povstane důstojnost slavná, ta jest a potrvá věk.
On lidský rod šatem smrtelnosti oděn
očistí od špíny zděděných skvrn.
Pochybnost tedy není, že dceru, jež s takovou slávou
za tak neobvyklých okolností zrodit má,
pro minulé pokolení poskvrny prostou,
pečlivě opatrovat bude matka v útrokách svých.
Pokolení budoucí jak matku bohyni tuto
modlitbou i kadidlem budou ctít.
A sahat tak daleko bude, kam až římský svět sahá
pověstí, rodem a slávou svou.
Tu z budoucnosti vnuků radují se tedy,
která tak slavná a zároveň plodná je tak.
Zas hned vzdát do chrámu se vydali svatého,
Bohu mocnému modlitbou zbožnou dík.
Pak do rodného domu se vrátili, potomstvem si jistí,
do Nazareta a Marii zbožnou Anna počala tak.

